

ПРИРОДНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ОДЕЩИНИ

**Смоленська Л. І. викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру
Гук Н.А., ЗВО 4 курсу факультету геодезії, землеустрою та агрономії**

Одеський державний аграрний університет м. Одеса, Україна

Збереження природи та розумне використання її ресурсів є важливою проблемою для Одещини, та для усієї країни загалом. Природні ресурси є основою економіки країни та забезпечують життєдіяльність населення. Тому важливо використовувати ці ресурси ефективно, зберігати їх та відновлювати для майбутніх поколінь. Це є ключовим завданням у сучасному світі.

Мета даного дослідження полягає у ознайомлені з розвитком та проблемами природно-екологічного заповідного фонду Одещини у 2022-2023 роках.

Одеська область має 125 об'єктів природоохоронного значення. Серед них найвидатнішими за розміром і різноманіттям живих організмів є Дунайський біосферний заповідник, Нижньодністровський національний природний парк, Національний природний парк "Тузловські лимани" та Регіональний ландшафтний парк "Тилігульський". Більша частина об'єктів належить до типів ландшафтних (13,1%) і ботанічних (3,8%) заказників. Також у регіоні є заказники орнітологічні (0,49%), зоологічні (0,3%), ентомологічні (0,02%) і лісові (0,005%). Крім того, виявлено 50 природних пам'яток, з яких 42 - ботанічні, 6 - гідрологічні і 2 - геологічні [1].

Утворення нових та розширення існуючих територій природно-заповідного фонду є ключовим для процвітання екосистеми Одещини. Однак війна з боку Російської Федерації в Україну призвело до серйозних наслідків для природних екосистем нашої країни. Незважаючи на воєнний стан в Україні, Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації продовжує співпрацювати з органами державної влади, місцевим самоврядуванням, землекористувачами та землевласниками для вдосконалення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду Одеської області.

У 2022 році Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України розширив мережу природно-заповідного фонду області. Це включало створення національного природного парку "Куяльницький" та збільшення території заповідного урочища "Дністровські плавні". Ці заходи призвели до збільшення заповідної площини на 11557,89 га, підвищуючи відсоток заповідних територій з 4,64% у 2021 році до 4,99% у 2022 році.

У 2023 році планується утворення нових заповідних об'єктів, зокрема національного природного парку "Буджацькі степи" у Болградському районі та ландшафтного заказника загальнодержавного значення "Озеро Кутурлуй" у Ізмаїльському районі та ландшафтного заказника місцевого значення "Чигринська балка" у Березівському районі з площею приблизно 678 га. [2].

Наразі проводяться підготовчі заходи для створення 8 нових природно-заповідних територій, включаючи 7 заказників місцевого значення, таких як «Селіванівський» в Ананьївському районі, «Тарутинський степ» в Тарутинському районі, «Кундук» в Татарбунарському районі, «Новопавлівський» в Ширяївському районі, а також «Аліяга» та «Василівка» в Кілійському районі, і парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк санаторію «Лермонтовський» в м. Одесі. Це дозволить розширити мережу

територій та об'єктів природно-заповідного фонду області на близько 23,9 тис. га і підвищити рівень заповідності до 5,7%.

Проте, існують проблеми з природно-екологічним станом. Один з головних чинників, який негативно впливає на природно-заповідний фонд області, - це відсутність встановлених на місцевості меж об'єктів природно-заповідного фонду, що сприяє різним порушенням. Протягом останніх 7 років обласною радою було виділено 1519,5 тис. грн. на закріплення меж для цих територій. На сьогодні закріплені межі 65 таких об'єктів, що становить 54,2%, що значно вище за загальнодержавний показник (37,3%)[3].

Отже, узагальнюючи викладений матеріал, можна сказати, що стан природно-екологічного фонду є вирішальною частиною екологічної безпеки країни. Збереження та розумне використання цих територій є основним завданням для забезпечення сталого розвитку та збереження біорізноманіття. Важливо активно застосовувати заходи з охорони природи для збереження унікальних екосистем та видів, які мешкають у заповідних територіях. Збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду області є важливим фактором для задоволення потреб нашого суспільства, особливо з урахуванням необхідності відновлення територій після війни та збереження генофонду рідкісних видів та типових екосистем. Лише завдяки спільним зусиллям суспільства, влади та науковців можна забезпечити збалансоване використання природних ресурсів та зберегти це неповторне природне диво для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Моніторинг природно-заповідного фонду одеського регіону

URL: <https://bilenke-silrada.gov.ua/news/1677056835/>

2. НЕ СТОЙМО НА МІСЦІ: Розвиток природно-заповідного фонду Одеської області у 2022-2023 роках. URL: <https://ecology.od.gov.ua/2023/07/ne-stoyimo-na-misczi-rozvytok-pryrodno-zapovidnogo-fondu-odeskoyi-oblasti-u-2022-2023-tokah/>

3. Збільшення територій та об'єктів природно-заповідного фонду URL: <https://oblrada.od.gov.ua/odeska-oblaster/ekologichnij-stan/zbilshennya-teritorij-ta-ob-yektiv-pryrodno-zapovidnogo-fondu/>

4. В Одеській області створять нові заповідники, три з них – на південні регіону. URL: <https://yng.today/v-odeskiy-oblasti-stvoriat-novi-zapovidnyky-try-z-nykh-na-pivdni-rehionu/>

5. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Одеській області URL: <https://ecology.od.gov.ua/perelik-teritorij-ta-obyektiv/>

УДК 657.371"364"

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Собко Д.О., здобувач другого магістерського рівня вищої освіти, інженер-землевпорядник в ТОВ «Поділля Зем Центр», м. Чернівці, Україна
sobko.diana@chnu.edu.ua

Гуцул Т.В., канд. техн. наук, доцент кафедри геоматики, землеустрою та агроменеджменту
t.gutsul@chnu.edu.ua

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м.Чернівці, Україна**